

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719204313
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719204313.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletú: W. N., nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., dieťa matky: R.. L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, zastúpenej: Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Trhová 992/1, Zvolen, IČO: 50 492 934 a otca: K.. R.. M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, H. - L., zastúpeného Mgr. Jozefom Krkošekom, advokátom, so sídlom Pečnianska 1, Bratislava, IČO: 50 093 711, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12P/19/2019-203 zo dňa 29. mája 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch III., IV., V. z r u š u j e a v tomto rozsahu vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd takto rozhodol:

„I. Súd maloletú W. N., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky dieťaťa.

II. Otec dieťaťa, R.. K.. M. N., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej W. N., nar. XX.XX.XXXX mesačným výživným 200,- Eur do 15.-ho dňa v mesiaci od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Súd u p r a v u j e styk otca R.. K.. M. N., nar. XX.XX.XXXX s maloletou W. N., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletou každý párny týždeň kalendárneho roka v sobotu od 10.00 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 18.30 hod. a každý nepárny týždeň v utorok od 16.00 hod. do 18.30 hod. a v štvrtok od 16.00 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec je o p r á v n e n ý prevziať si maloleté dieťa v mieste bydliska matky a odovzdať ho matke v mieste jej bydliska. Matka je p o v i n n á dieťa na styk pripraviť.

IV. Súd n e u p r a v u j e styk otca dieťaťa s maloletou počas letných prázdnin.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na ustanovenia Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) upravujúcich rodičovské práva a povinnosti. Skutkovo svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že obaja rodičia žiadali maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky. Na výške výživného v sume 200,- Eur mesačne sa rodičia dohodli. Pri úprave styku maloletého dieťaťa s otcom vychádzal z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14CoP/50/2019-111 zo dňa 21.11. 2019 právoplatného 03.12.2019. Od tejto úpravy neuplynul dlhý čas, dieťa má 3,5 roka, a preto považoval takúto úpravu styku za adekvátnu. Neprihliadol na návrh otca na úpravu styku cez noc zo soboty na

nedeľu vzhľadom na vek maloletej. Z rovnakého dôvodu neupravil styk otca s dieťaťom ani počas letných prázdnin. Akceptoval vyjadrenie matky, že otec dieťaťa chodí cez víkendy hrať a je preto neprijateľné, aby dieťa prespávalo u neho zo soboty na nedeľu za prítomnosti inej osoby. Styk otca s dieťaťom, týždeň v júli a týždeň v auguste počas letných prázdnin, považoval za neprimerane dlhý časový úsek vzhľadom na to, že dieťa nie je zvyknuté na inú osobu ako matku. Podporne prijal argument matky, že maloletá zatiaľ neprespávala ani u starých rodičov - matkiných rodičov. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok).

3. Proti rozsudku okresného súdu vo výrokoch III. a IV. podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Rozhodnutie napadol ako arbitrárne a nepreskúmateľné. V odvolaní uviedol, že má záujem na tom, aby dcéra bola v jeho starostlivosti počas párneho týždňa minimálne od piatku 16.00 hod. do nedele 18.30 hod., resp. aspoň v rozsahu, aby u neho mohla dcéra v párny týždeň zo soboty na nedeľu prespávať. Pokiaľ okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, otec uviedol, že Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol uznesením sp. zn. 14CoP/50/2019-111 o neodkladnom opatrení, pričom neodkladné opatrenie má len dočasný charakter a samotný krajský súd uviedol, že preukázanie opodstatnenosti tvrdení účastníkov konania a vysporiadanie sa so všetkými ich argumentmi bude predmetom konania vo veci samej. Samotný kolízny opatrovník tiež navrhol na pojednávaní dňa 29.05.2020, aby dieťa prespávalo zo soboty na nedeľu u otca. Boli prešetrené pomery v domácnosti otca tak v H. ako aj v H. L. a obidvoch domácnostiach sú vhodné bytové podmienky na úpravu realizácie styku. Otec tiež preukázal, že okrem dcéry je rodičom ďalšieho maloletého dieťaťa X. N., ktorá má 8 mesiacov, a ktorú vychováva so svojou terajšou manželkou. Považuje za mimoriadne dôležité, aby mala dcéra zabezpečený nielen styk s otcom, ale aj s jeho rodinou, vrátane svojej sestry. Zdôraznil, že právo otca starať sa o maloleté dieťa je vo svojej kvalite i rozsahu rovnaké ako právo matky. Pokiaľ matka ako dôvod odopretia styku otca s dcérou uviedla, že otec sa popri bežnej práci venuje aj koncertom ľudovej hudby, v tomto rozsahu okresný súd nevykonal žiadne dokazovanie. Otec uviedol, že ide o voľnočasovú aktivitu otca a nie je jeho pracovnou náplňou, teda ide o koníček, ktorý si vie prispôbiť svojim potrebám, ako aj starostlivosti o dcéru. Čo sa týka neupravenia styku otca dieťaťa počas letných prázdnin, otec dieťaťa poukázal na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto otázke je svojvoľné a nemá základ vo vykonanom dokazovaní. Čo sa týka izolácie dcéry matkou aj od jej najbližšej rodiny v podobe vlastných starých rodičov, je skôr dôkazom zlyhania socializácie dieťaťa, ako relevantným argumentom pre obmedzenie práv dcéry na styk s otcom. Na základe uvedených skutočností navrhol upraviť styk otca s dieťaťom každý párny týždeň kalendárneho roka v piatok od 16.00 hod. do nedele 18.30 hod. a každý nepárny týždeň v utorok od 16.00 hod. do 18.30 hod. a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec je oprávnený prevziať si maloleté dieťa v mieste bydliska matky a odovzdať ho matke v mieste jej bydliska. Zároveň navrhol upraviť styk otca s maloletým dieťaťom počas letných prázdnin nepretržite od 25. júla do 31. júla a od 25. augusta do 31. augusta.

4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny A. vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomných ako aj ústnych vyjadrení poskytnutých súdu v priebehu konania.

5. Matka maloletého dieťaťa vo vyjadrení sa k odvolaniu otca uviedla, že otcovi nebránila, aby za dcérou chodieval aj iné dni v týždni, cez víkendy alebo sviatky. Otec však sám rozhodoval kedy príde a nepríde. V tej dobe mala maloletá dcéra rok, a preto súhlasila s tým, aby sa otec s ňou stretával v mieste bydliska. Čo sa týka víkendových aktivít otca, viackrát sa stalo, že v sobotu si po dcéru prišiel priamo z piatkového hrania, pravdepodobne celonočného, aj so svojou partnerkou, ktorá sa venuje tomu istému koníčku. Je presvedčená, keď otec maloletej dcéry v odvolaní tvrdí, že by dcéra raz za čas mohla prespať u jeho rodičov, že by sa to nestávalo raz za čas, ale stalo sa to pravidlom, pretože doteraz nepreukázal, že by dcéru uprednostnil pred víkendovým hraním. Pokiaľ ide o letné prázdniny má za to, že dcéra ešte nie je vo veku, kedy by sa dali upravovať letné prázdniny. Iná úprava styku otca s maloletou dcérou navrhovaná otcom je neprijateľná hlavne preto, že otec nemá vytvorené podmienky na stretávanie, nepreukázal zabezpečenie podmienok pre maloletú dcéru pokiaľ ide o bytové podmienky (dve domácnosti), nepreukázal, že počas víkendov nebude pokračovať so svojich aktivitách a koníčkoch. Nie je prijateľné pre maloletú dcéru, aby otec sa zdržiaval u svojej matky v H. a zároveň u priateľky v H. L., čím by bo vzťahu k maloletej dcére dochádzalo k jej presúvaniu v rámci troch domácností. Nakoniec uviedla, že otec maloletej dcéry dňa 27.06.2020 ako ani 11.07.2020 si pre maloletú dcéru opakovane neprišiel, dal prednosť hraniam, a preto sa dohodli na nových termínoch stretnutia v pondelok 29.06.2020 a 13.07.2020 od 16.00 hod. do 18.30 hod. Otec maloletej dcéry vždy uprednostní svoj koníček - hranie,

pred starostlivosťou o maloletú dcéru, v tomto nastavení svojich priorití nič nezmenil. Pokiaľ uvádzal v odvolaní, že v tomto smere súd nevykonával dokazovanie, nič nebránilo otcovi dôkazy, pokiaľ chcel vykonať, aby ich navrhoval.

6. Otec maloletého dieťaťa v reakcii na vyjadrenie matky uviedol, že hmotné zabezpečenie maloletej dcéry nikdy nebolo predmetom súdneho konania, týmto predmetom bola predovšetkým úprava styku na návrh matky, ktorá navrhla upraviť styk reštriktívnym spôsobom v rozsahu 5,5 hodiny týždenne. Čo sa týka preukázania, že počas víkendov otec nebude pokračovať vo svojich aktivitách a koníčkoch, dôkazné bremeno ohľadne údajnej neschopnosti postarať sa o dcéru nesie matka, a táto žiadne dôkazy v tomto smere nepodložila a svoje domnienky a predstavy nijako nepreukázala. Čo sa týka úpravy styku počas letných prázdnin je toho názoru, že navrhovaná úprava je s ohľadom na vek a vývin dieťaťa primeraná a v žiadnom prípade nejde o nevykonateľnú úpravu styku. Navyše zdôraznil, že navrhovaná úprava počas letných prázdnin sa bude týkať najskôr až nasledujúcich letných prázdnin, kedy bude mať maloletá dcéra 4,5 roka. Navrhoval preto rozhodnúť v intenciách podaného odvolania.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP - zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok) a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 390 ods. 1 CSP.

8. Konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v § 111 a nasl. CMP.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. K porušeniu práva na spravodlivý proces dochádza aj v prípade nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Práve takouto vadou trpí rozsudok okresného súdu, preto v odvolaní napadnutej časti došlo k jeho zrušeniu a vráteniu veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o úprave styku otca s dieťaťom.

12. Pokiaľ súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, a to by malo zodpovedať aj právu dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov (matke), potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom (otcom) v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená. Aj podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Takýto rodič, u ktorého tak nedochádza k bezprostrednému výkonu svojich rodičovských práv a povinností, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať, a preto, aby sa mohol podieľať na výchove dieťaťa, je potrebné dôsledné upravenie styku takéhoto rodiča s dieťaťom. Samotný pojem „záujem maloletého dieťaťa“ je potrebné chápať čo najextenzívnejšie. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v dohovore o právach dieťaťa. Z tohto hľadiska je preto dôležité, aby obidvaja rodičia sa podieľali čo najintenzívnejšie na výchove dieťaťa.

14. Neopomenuteľnými kritériami, podľa ktorých sa súd pri úprave styku spravuje sú okrem veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, najmä citový vzťah k rodičom a predovšetkým k rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ako aj vzťah dieťaťa k prostrediu, v ktorom tento rodič žije. Okresný súd absolútne nevzal do úvahy správu kolízneho opatrovníka z prešetrenia rodinných pomerov v domácnostiach otca tak v rodinnom dome v H., ako aj v rodinnom dome v H. L.. Zo správ vyplýva, že otec v oboch domácnostiach má vytvorené vhodné bytové podmienky pre realizáciu styku s maloletou dcérou. Okresný súd sa tiež absolútne nezaoberal skutočnosťou, že otec si založil novú rodinu, a preto je potrebné považovať za prospešné pre maloletú W., ak si bude môcť budovať vzťahy a väzby s novými členmi rodiny otca, v nadväznosti na potrebu zintenzívniť vzťah k otcovi.

15. Pokiaľ okresný súd odôvodnil úpravu styku poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14CoP/50/2019-111 zo dňa 21.11.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03.12.2019, rozhodnutie okresného súdu je v tomto rozsahu nedostatočné. Uvedeným uznesením bolo rozhodnuté o nariadení neodkladného opatrenia ohľadne dočasnej úpravy styku otca s maloletou, každý párný týždeň kalendárneho roka v sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. a každý nepárny týždeň kalendárneho roka v stredu v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod. a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod. Už v danom rozhodnutí odvolací súd zdôraznil, že neodkladné opatrenie má len dočasný charakter, preukázanie opodstatnenosti tvrdení účastníkov konania a vysporiadanie sa so všetkými ich argumentmi bude predmetom konania vo veci samej tak, aby súd bol oprávnený skonštatovať, aká úprava pomerov dieťaťa je z hľadiska dlhodobej perspektívy riadnej a všestrannej starostlivosti o maloletú a zabezpečenia a rešpektovania všetkých jej potrieb najoptimálnejšia, aby boli rešpektované a hájené záujmy v prvom rade maloletého dieťaťa a nebol ohrozený jeho všestranný vývoj. Keďže neodkladné opatrenie nenahrádza meritórne rozhodnutie, ani miera dokazovania nie je postavená na úroveň dokazovania potrebného na rozhodnutie vo veci samej. V konaní vo veci samej bolo povinnosťou okresného súdu vykonať dokazovanie za účelom zistenia všetkých okolností, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie o úprave styku, dôkazy primerane vyhodnotiť a o úprave styku rozhodnúť v nadväznosti na zistené skutočnosti. Okresný súd sa však takýmto postupom neriadil. Aj čo sa týka odôvodnenia okresného súdu, prečo neupravil styk otca v rozsahu cez noc zo soboty na nedeľu pre vek maloletej, je nedostatočné. Maloletá je vo veku, kedy takéto deti bežne navštevujú predškolské zariadenia, kde sú odlúčené od svojich rodičov, a kde v rámci režimu je aj nariadený denný spánok, tým pádom v cudzom prostredí. Deti v takomto veku už spánok v cudzom prostredí majú bežne zvládať. Okresný súd nezisťoval denný režim maloletého dieťaťa, ale je predpoklad vzhľadom na vek dieťaťa, že v rámci denného režimu absoluuje dieťa denný spánok. Pokiaľ úprava styku otca sa viaže na sobotu a nedeľu od 10.00 hod. do 18.30 hod., pričom s takouto úpravou ani matka nemala problém, je otázne, či a kde denný spánok realizuje. Pokiaľ nie je problém u dieťaťa s denným spánkom v rodinnom prostredí otca počas upraveného styku, je otázne, či takýto problém môže vzniknúť kvôli nočnému spánku. Intenzívne rozvíjanie vzťahu maloletého dieťaťa s každým z rodičov, a to aj s otcom, je v záujme maloletého dieťaťa a nič nenasvedčuje tomu, že by odlúčenie maloletého dieťaťa od matky malo mať negatívny vplyv na jeho psychiku. Odvolací súd zdôrazňuje, že rodič má právo s dieťaťom sa stýkať, nie je to však jeho povinnosť. Pokiaľ otec maloletej má záujem sa s maloletou stýkať, aj počas víkendov, nie je dôvod prečo mu právo na styk odoprieť, pričom však bude záležať na ňom, ako si zabezpečí svoje mimopracovné aktivity a koničky, aby toto právo mohol aj náležite uplatňovať.

16. Pokiaľ okresný súd odôvodnil, že týždeň v júli a týždeň v auguste počas letných prázdnin považuje za neprímerane dlhý časový úsek pre styk otca s dieťaťom, ktoré nie je zvyknuté na inú osobu ako matku, aj v tejto časti takéto odôvodnenie odvolací súd považuje za nedostatočné. Kalendárne mesiace júl a august je potrebné považovať za mesiace, počas ktorých rodičia čerpajú najviac dovolenky, tieto mesiace sa viažu na letné prázdniny, či už u predškolských zariadení alebo u školských zariadení a pokiaľ rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti má záujem počas týchto kalendárnych mesiacov o širší styk, jeho prípadné neumožnenie je potrebné náležite a dostatočne odôvodniť.

17. Okresný súd ako súd prvej inštancie v ďalšom konaní bude povinný opätovne podrobne vypočítať oboch rodičov, najmä na ich vzťah k dieťaťu ako aj samotného dieťaťa ku každému z rodičov, zistiť denný režim maloletého dieťaťa, jeho návyky, či v rámci doterajšieho styku dieťaťa s otcom malo dieťa so stykom problém, aký má vzťah dieťa k novej rodine otca, v rámci hodnotenia dôkazov okresný súd je povinný prihliadnúť aj na správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v rodine otca, vyhodnotiť všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a vo veci znova rozhodnúť a rozhodnutie náležite odôvodniť.

18. Odvolací súd okrem odvolaním napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu, zrušil aj výrok o náhrade trov konania, o ktorých súd prvej inštancie rozhodne v novom rozhodnutí.

19. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).